

Naam Erik Van der Straeten
Woonplaats Geluwe (provincie West-Vlaanderen)
Leeftijd 75 jaar
Beroep Emeritus professor aan de Universiteit Antwerpen, Departement Biologie
Actief in Lid van het Wetenschappelijk Comité van CITES, lid van de Dierentuincommissie, lid van de Small Mammal Species Group van IUCN (International Union for Conservation of Nature). Voormalig lid van de Belgische Raad voor Dierenwelzijn en het Deontologisch comité voor proefdieren.

Mijn tijdsbesteding De helft van het jaar verblijf ik bij mijn zoon in Zuid-Afrika, de andere helft in België. Ik probeer zoveel boeken te lezen als ik kan, en daarnaast is er natuurlijk het werk voor de comités waar ik deel van uitmaak.

In deze rubriek wordt telkens een vrijwilliger uit de vereniging voor het voetlicht gebracht. Waar houdt hij/zij zich mee bezig? Waar komt de passie vandaan? Vanwege het 65-jarig bestaan van de Zoogdiervereniging zullen we dit jaar onze lezers voorstellen aan vier generaties vrijwilligers. In deze aflevering Erik Van der Straeten, die ouder is dan de Zoogdiervereniging zelf en de publieke interesse voor zoogdieren doorheen de jaren heeft zien toenemen.

Onder redactie van Niels Desmet

Geschiedenis

Wanneer is je interesse ontstaan?

Dat was later dan dat nu voor de meesten het geval is. Ik ben geboren tijdens de Tweede Wereldoorlog, en na de oorlog was er niets. Er was geen verenigingsleven, helemaal niets. Toen ik een jaar of tien was, zijn we naar Ninove verhuisd, en daar ben ik in contact gekomen met de scouts (*Scouts en Gidsen Vlaanderen, nvdr.*), dat was het enige wat je dan had. Ik had tijdens mijn middelbare studies steeds biologieleeraars die nogal actief waren: die gingen al eens met de leerlingen op uitstap. Toen is mijn interesse voor biologie ontstaan. Ik ben dan ook biologie gaan studeren aan de Universiteit van Gent, en na wat getwijfel heb ik dierkunde boven plantkunde gekozen. Ik heb nog les gekregen van de legendarische Lucien De Coninck, en professor Walter Verheyen heeft me geënthousiasmeerd voor zoogdieren. Daar ben ik dan begonnen, en ik heb het nooit meer losgelaten. Nu begint dat allemaal veel vroeger, je hebt de natuurverenigingen ook voor het uitkiezen.

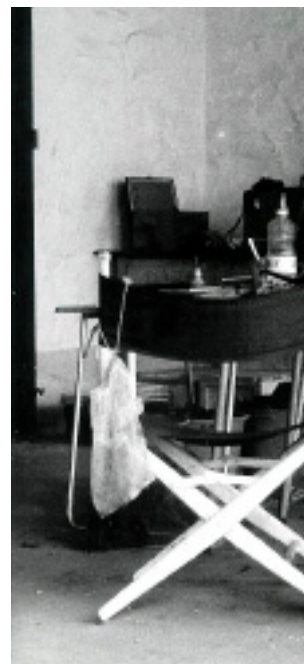
Wat is jouw band met de Zoogdiervereniging?

Ik was bestuurslid van de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming (VZZ, nu de Nederlandse Zoogdiervereniging, nvdr.) van 1976 tot 1984 en nogmaals van 1995 tot 1999. Tussen 1981 en 1984 was ik ondervoorzitter. In het begin wilden ze daar nogal een elitaire vereniging van maken. Er waren er die het idee opperden dat je zou moeten worden voorgesteld door twee leden om zelf lid te kunnen worden, en dat je een titel moest hebben in de biologie. Het was een Belgisch-Nederlandse vereniging, maar alle Belgen

die erin zaten waren Franstalig, en dat ging niet zo goed met de Nederlanders, want die begrepen dat Frans niet zo goed. Later is dat dan verbeterd: toenmalig secretaris Hendrik Van den bergh heeft dat wat België betreft wat op gang getrokken. Nog later is het dan weer een zuiver Nederlandse vereniging geworden. Ik heb ook het ontstaan van het tijdschrift Zoogdier meegemaakt. Ik zat op dat ogenblik in het bestuur van de VZZ. Na enig overleg hebben we beslist om een eigen tijdschrift uit te geven, en dat was dan Zoogdier (dat was in 1990, nvdr.).

Je draait toch al even mee. Welke dingen heb je in 'jouw' tijd zien veranderen in zoogdierland?

In mijn jonge jaren was er eigenlijk helemaal niets van natuurverenigingen. De VZZ is in 1952 gesticht. Dat is tien jaar nadat ik geboren ben! De eerste zoogdierengids van Elsevier is in 1955 verschenen. Het is ook vooral in Nederland begonnen. Daar had je

Erik tijdens het veldwerk in Togo.

Erik kende een lange carrière aan de Universiteit Antwerpen en deed meerdere expedities in Afrika.

wel wat onderzoekers met een interesse voor zoogdieren. Maar in België, daar had je wat franstaligen, ja, maar veel meer dan dat was er niet. Er is een stroomversnelling gekomen met het ontstaan van het INBO (*Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, nvdr.*). Daar zijn direct veel zoogdiermensen bijgekomen, en sindsdien gebeurt er heel veel op het vlak van zoogdieren. Ik heb het

allemaal zien opstarten: de Vlaamse Zoogdierenwerkgroep, de Belgische Jeugdbond voor Natuurstudie (*voorloper van de huidige Jeugdbond voor Natuur en Milieu of JNM, nvdr.*), Natuurpunt.

Ook de onderzoeksmethodes zijn uiteraard veranderd. Vroeger lag de nadruk op verzamelen. Dat was zeker het geval wanneer ik voor mijn onderzoek aan de Universiteit van Antwerpen naar Afrika trok, maar ook in België was het eerder de gewoonte om dieren te doden en ze op te nemen in collecties om ze dan later te bestuderen. Ik heb mijn laatste dier gevangen in 1985. Ik zag ooit de enorme collectie in het Smithsonian in Washington (*National Museum of Natural History, nvdr.*). Daar heb je duizenden exemplaren die nooit iemand heeft bekeken. Dan heb ik beslist om niet meer te verzamelen en eerst maar eens te kijken wat er in de kasten zit en daarmee verder te werken. Er wordt tegenwoordig ook veel meer de nadruk gelegd op ecologische gegevens, en minder op zaken als systematiek en verspreiding, ook al is het zelfs voor België nu nog niet altijd honderd procent zeker dat we goede verspreidingskaarten hebben van alle diersoorten. Ecologische studies zijn zeker nodig, maar we mogen de basis niet uit het oog verliezen.

Toekomst

Wat wil je jongeren meegeven?

Gewoonweg je interesses uitwerken en de dingen doen die je graag doet, of het nu systematiek is of ecologie of gelijk wat. Maar als je het doet, doe het dan zo goed mogelijk. Het moet waardevol zijn en zoveel mogelijk mensen moeten er iets aan hebben. Alles wat je doet, doe het goed, doe het grondig, en doe het graag.

Wat zijn de toekomstplannen?

Ik heb altijd gezegd: "Als ik gepensioneerd ben, dat is het eerste wat ik ga doen: de determinatiesleutel die ik opstelde om schedels in braakballen te determineren verbeteren. Ik ga zoveel mogelijk schedels bekijken van kleine zoogdieren van Wallonië en Vlaanderen, ik ga zoveel mogelijk meten, analyses doen, zien waar de verschillen zitten." Ik wou daar iets groots van maken, maar door de helft van het jaar in Zuid-Afrika te wonen, heb ik weinig tijd om daar aan door te werken. Ik ben 75, dus wat zijn de toekomstplannen? Verder doen waar ik mee bezig ben: CITES en IUCN en de Dierentuincommissie zo goed mogelijk doen. En lezen. Ik heb er vroeger te weinig tijd voor gehad, en nu probeer ik die achterstand in te halen.